

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W KRAKOWIE**

Pl. Szczepański 5, 31-011 Kraków
Tel./fax (0-12) 421-75-79, 421-74-98,

E-mail: krakow@uokik.gov.pl

RKR-61-25/11/ES- /11

Kraków, dn. 1 grudnia 2011r.

DECYZJA Nr RKR - 51/2011

- I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 3 tej ustawy w związku z § 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej Delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów bezprawne, godzące w interesy konsumentów działania przedsiębiorcy Krzysztofa Wirchomskiego, wykonującego działalność gospodarczą pod firmą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski w Powroźniku, polegające na:

1. stosowaniu w we wzorcach umów pod nazwami: „*Umowa o dzieło*” oraz „*Umowa*” niedozwolonych postanowień umownych wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień uznanych za niedozwolone, o treści:
„*Sądem wyłącznie miejscowo właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wyniknąć z niniejszej umowy jest Sąd miejscowo właściwy dla siedziby Zleceniodawcy*”
oraz „*Wszelkie spory powstałe na tle realizacji postanowień niniejszej umowy będą rozstrzygane przez Strony głównie w drodze polubownej, gdyby pomimo negocjacji Strony nie osiągnęły porozumienia, wówczas wszelkie spory rozstrzygać będzie Sąd właściwy dla siedziby Wykonawcy*”
oraz stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 31 maja 2011r.
2. stosowaniu w we wzorcu umowy pod nazwą: „*Ogólne warunki wykonywania robót budowlano-montażowych*” niedozwolonego postanowienia umownego wpisanego na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień uznanych za niedozwolone, o treści:
„*Za odstąpienie Zamawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie firmy MULTIDRZEW lub nie wywiązania się przez Zamawiającego z terminów płatności lub terminów zatwierdzenia dokumentacji wpłacona zaliczka przepada na rzecz Wykonawcy*”
oraz stwierdza się zaniechanie jego stosowania z dniem 16 lutego 2011r.

- II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 3 tej ustawy w związku z § 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej Delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów bezprawne, godzące w interesy konsumentów działania przedsiębiorcy Krzysztofa Wirchomskiego, wykonującego działalność gospodarczą pod firmą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski w Powroźniku, polegające naruszeniu w umowach z konsumentami obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej prawdziwej i pełnej informacji poprzez brak zamieszczenia we wzorcach umowy: „Umowa o dzieło” lub „Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” informacji wymaganych przez art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) wskazujących na zasięg terytorialny ochrony gwarancyjnej oraz zawierających oświadczenie (stwierdzenie), że gwarancja na towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową oraz stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 30 czerwca 2011r.

- III. Na podstawie art. 105 § 1 K.p.a. w związku z art. 83 oraz art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z Nr 50, poz. 331 z późn. zm.),

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

umarza się jako bezprzedmiotowe - wszczęte z urzędu w dniu 13.06.2009r. – postępowanie przeciwko przedsiębiorcy Krzysztofa Wirchomskiego, wykonującego działalność gospodarczą pod firmą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski w Powroźniku, od zarzutom stosowania w umowach z konsumentami we wzorcach umów pod nazwą: „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” przepisów art. 556 - 581 k.c., dotyczących rękojmi i gwarancji, zamiast przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) - tj. pod zarzutem naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 1 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego i art. 627¹ kodeksu cywilnego.

- IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 2 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej Delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

(Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada się na przedsiębiorcę Krzysztofa Wirchomskiego, wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski z siedzibą w Powroźniku, kary pieniężne w wysokości:

1. wysokości 3.336 zł (słownie: trzy tysiące trzysta trzydzieści sześć) z tytułu naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i ust 2 pkt 1 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w pkt I sentencji niniejszej decyzji
2. 4.766 zł (słownie: cztery tysiące siedemset sześćdziesiąt sześć) z tytułu naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i ust 2 pkt 2 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w pkt II sentencji niniejszej decyzji

- V. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu - postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

obciąża się przedsiębiorcę Krzysztofa Wirchomskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski w Powroźniku kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 28,15 złotych (słownie: dwadzieścia osiem złotych 15/100) w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 22.03.2011r. postanowieniem Nr RKR-65/2010 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej „Prezesem UOKIK” - w związku ze skargą konsumenta, wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o ochronie (...)” - oraz przepisami kodeksu cywilnego dotyczącymi wzorców umów.

W toku postępowania ustalono, że Krzysztof Wirchomski, wykonuje działalność gospodarczą pod nazwą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski w Powroźniku – zwany dalej

„Przedsiębiorcą” - i świadczy usługi stolarskie, ciesielskie, budowlano-montażowe, w tym zajmuje się produkcją mebli, drzwi oraz ich montażem. Następnie dokonano analizy wzorców umownych stosowanych przez Przedsiębiorcę, która wykazała, że wzorce umów pod nazwami: „Umowa”, „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” – zwany dalej „Ogólnymi warunkami” - zawierają postanowienia, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. – zwanego dalej „Rejestrem”. Ponadto ustalono, że Przedsiębiorca nie realizuje obowiązków informacyjnych odnoszących się do roszczeń konsumentów, nałożonych na niego przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży (...)” - w zakresie zapisów dotyczących gwarancji i niezgodności towaru z umową.

Mając powyższe na uwadze, postanowieniem nr RKR-130/2011 z dnia 13.06.2011r. Prezes UOKIK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez, Krzysztofa Wirchomskiego, wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą: „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski z siedzibą w Powroźniku praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w zakresie określonym w sentencji tego postanowienia, tj. pod zarzutem naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i ust 2 pkt 1, art. 24 ust. 1 i ust 2 oraz art. 24 ust. 1 i ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...).

Pierwszy zarzut dotyczył stosowania we wzorcach umów pod nazwami: „Umowa”, „Umowa o dzieło” i „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” postanowień umownych wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, tj.:

- „Wszelkie spory powstałe na tle realizacji postanowień niniejszej Umowy będą rozstrzygane przez Strony głównie w drodze polubownej, gdyby pomimo negocjacji Strony nie osiągnęły porozumienia, wówczas wszelkie spory rozstrzygał będzie Sąd właściwy dla siedziby Wykonawcy” (art. 11 „Umowy o dzieło”),
- „Sądem wyłącznie miejscowo właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej umowy jest Sąd miejscowo właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy” (pkt IV.4 „Umowy”)
- „Za odstąpienie Zmawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie firmy MULTIDRZEW lub nie wywiązania się przez Zamawiającego z ciążących na nim obowiązków, w tym nie wywiązywania się przez Zamawiającego z terminów płatności lub terminów zatwierdzenia dokumentacji wpłacona zaliczka przepada na rzecz Wykonawcy.” (pkt 6.4 „Ogólnych warunków”).

Ponadto Przedsiębiorcy postawiono zarzut stosowania stosowaniu w obrocie konsumenckim z wzorcach umów pod nazwą: „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” przepisów art. 556 - 581 k.c., dotyczących rękojmi i gwarancji, zamiast przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z późn.zm.), jako mogących naruszać zbiorowy interes

konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie (...) w związku z art. 627¹ k.c.

Kolejnym zarzut dotyczył podejrzenia naruszenia art. 24 ust 1 i 2 pkt 2 w związku z art. 14 ust. 3 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży (...), tj. nie udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez brak zamieszczenia we wzorcach umowy „Umowa o dzieło” lub „Ogólne Warunki” postanowień dotyczących zasięgu terytorialnego udzielonej gwarancji oraz oświadczenia, że gwarancja na towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów Przedsiębiorca pismem z dnia 30.06.201r. podniósł, że zaprzestał stosowania dotychczasowych wzorców umów i jednocześnie podkreślił, że przy podpisywaniu umów z klientami nie stosuje wzorców umowy w rozumieniu przepisów k.c. i k.p.c., a umowy będące przedmiotem kontroli Prezesa UOKiK są tylko wyjściowymi projektami służącymi do prowadzenia negocjacji przez strony. Ponadto Przedsiębiorca wskazał na brak masowości świadczonych usług oraz wpływ zamawiającego usługę na kształt postanowień umownych, jako stanowiących okoliczności wykluczające możliwość stosowania przepisów dotyczących wzorców umownych. Przedsiębiorca twierdził również, że katalog postanowień z art. 385³ k.c. oraz Rejestr prowadzony na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. stanowią przykładowy katalog klauzul umownych, które rodzą jedynie podejrzenie o ich abuzywności, a tym samym w przedmiotowym postępowaniu zarzuty dotyczące stosowania klauzul wpisanych do Rejestru uznać należy za bezzasadne. Kolejne zarzuty dotyczące stosowania w umowach z konsumentami przepisów kodeksowych w zakresie gwarancji i rękojmi oraz braku elementów, jakie wymaga dokument gwarancyjny wydany konsumentowi, zostały przez Przedsiębiorcę uznane jako bezpodstawne. Przedsiębiorca podniósł, że stosowane przez niego projekty umów nie odsyłają do przepisów art. 551-581 k.c., a postawiony przez Prezesa UOKiK zarzut został oparty na podstawie ogólnej analizy przedstawionych umów. W szczególności odesłanie w umowach do przepisów Kodeksu cywilnego nie może być rozumiane jako nie stosowanie innych uregulowań, w tym ustawy o szczególnych warunkach (...). Jednocześnie podniósł, że jego działalność gospodarcza w żaden sposób nie narusza zbiorowych interesów konsumentów, a dotychczasowi kliencie wyrażali zadowolenie z wykonanego dzieła, wykonanego na zamówienie, co wyklucza prowadzenie postępowania na w trybie art. 24 ustawy o ochronie (...), ze względu na wspomniany fakt braku masowości usług świadczonych przez Przedsiębiorcę.

Niezależnie od przedstawionych twierdzeń, Przedsiębiorca do odpowiedzi załączył nowe wzorce umów z wyjaśnieniem, że zaniechał on stosowania wcześniejszych wzorców umów i aktualnie stosuje nowe wzorce, które uwzględniają zarzuty Prezesa UOKiK postawione w przedmiotowym postępowaniu. W nowym wzorcu pod nazwą: „Umowa o dzieło” klauzula prorogacyjna w pkt IV.pkt 4 otrzymała brzmienie: „*Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wyniknąć z Umowy jest Sąd*”. Natomiast w wzorcu umowy: „Ogólne warunki wykonania dzieła” w podtytule X zatytułowanym „Gwarancja” uregulowano postępowanie gwarancyjne odpowiadające przepisom ustawy o szczególnych warunkach (...), a w przepisie XI. pkt 6 powyższego wzorca dodano klauzulę o treści: „*Zapisy Umowy i OW [ozn. Ogólne warunki wykonania dzieła – przyp.wł.] nie wyłączają, nie ograniczają ani nie zawieszają uprawnień Zamawiającego wynikających z ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego Dz.U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.)*.”

Dodatkowo, Przedsiębiorca przedłożył wzorzec umowy „Karta gwarancyjna Multidrzew Krzysztof Wirchomski” określająca warunki udzielonej gwarancji, w tym zakres terytorialny i oświadczenie o przysługujących konsumentom – niezależnie od uprawnień gwarancyjnych - roszczeniach z tytułu niezgodności towaru z umową. Przedsiębiorca poinformował, że karta gwarancyjna będzie wydawana po odbiorze zamówionego dzieła. W przedmiotowym piśmie Przedsiębiorca wniósł również o przesłuchanie Krzysztofa Wirchomskiego na okoliczność postawionych zarzutów.

Pismem z dnia 9.09.2011r. Prezes UOKiK zwrócił się do Przedsiębiorcy o ustosunkowanie się do zaistniałych wątpliwości organu prowadzącego postępowanie w zakresie prawa do odstąpienia Zamawiającego od umowy oraz zasad rozliczeń z tego tytułu. Ponadto Przedsiębiorca został wezwany do wskazania konkretnej daty zaniechania wcześniej stosowanych postanowień niedozwolonych.

W odpowiedzi pismem z dnia 20.09.2011r. Przedsiębiorca wskazał jako datę zaniechania termin 15.01.2011r. Złożył wyjaśnienia w zakresie zmodyfikowanej klauzuli dotyczącej rozliczeń w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy przed wykonaniem dzieła, a w pozostałym zakresie potrzymał swoje twierdzenia zawarte w poprzednich pismach. Do pisma załączono umowy, które Przedsiębiorca zawarł z konsumentami od dnia 2.02.2011 roku. Kontrola przedłożonych do akt umów, podpisanych z konsumentami wykazała, że zgodnie z aneksem do umowy zawartej dnia 2.02.2011r. (brak daty dokonania zmian umowy) wykorzystany wzorzec umowy w dalszym ciągu zawierał postanowienia umowne wskazujące na wyłączną jurysdykcję przedsiębiorcy w razie sporu sądowego. Natomiast klauzula regulująca kwestię prawa do odstąpienia otrzymała brzmienie: „*W przypadku odstąpienia Zamawiającego lub Wykonawcy od niniejszej umowy z przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy, Strony Przyjmują, że Wykonawca ma prawo zaliczenia wpłaconej zaliczki, o której mowa w Art. 6.3 (i) niniejszej, zgodnie z treścią art. 644 Kodeksu cywilnego, na poczet przysługującego w takim przypadku wynagrodzenia.*” Wspomniany aneks zawierał uregulowania dotyczące procedury reklamacyjnej, jednak nie zawierały one klauzuli wskazującej na zasięg terytorialny ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową. Kolejne umowy o dzieło zawarte w dniach: 16.02.2011r., 11.03.2011r., 1.04.2011r., 5.04.2011r., 18.04.2011r., 27.04.2011r. zostały podpisane przy użyciu wzorca umownego wykorzystanego przy podpisywaniu aneksu do umowy z 2.02.2011r..

Natomiast w dniu 31.05.2011r. została zawarta pomiędzy Przedsiębiorcą, a konsumentem umowa przy użyciu wzorców umowy pod nazwami: „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne warunki wykonywania dzieła”, które zawierały poprawnie określoną procedurę reklamacyjną (podtytuł X „Ogólnych Warunków Wykonania Dzieła”), wykreślone postanowienia dotyczące właściwości miejscowej sądu w razie sporu pomiędzy stronami umowy. Dodatkowo w pkt 11.6 „Ogólnych warunków wykonania dzieła” dodano klauzulę w brzmieniu: „*Zapisy umowy i OW nie wyłączają, nie ograniczają ani nie zawieszają uprawnień Zamawiającego wynikających z ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego Dz.U. z 2002r. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.)*.” Kolejne umowy zawarte po tym terminie były zawierane na podstawie wzorca wykorzystanego w dniu 31.05.2011r.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca Krzysztof Wirchowski, prowadzi działalność gospodarczą pod firmą „Multidrzew” Krzysztof Wirchowski w Powroźniku na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod nr 1505/92 prowadzonej przez Burmistrza Krynicy Zdrój. Zakres prowadzonej działalności gospodarczej obejmuje m.in. produkcję wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, produkcję mebli biurowych, sklepowych i kuchennych oraz ich sprzedaż wraz z montażem. Zasady zawierania umów z konsumentami zostały określone we wzorach umowy pod nazwami: „Umowa”, „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych formy Multidrzew”.

W tym miejscu należy zauważyć, iż do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zostały wpisane, na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c., postanowienia, które są tożsame z przedmiotowymi klauzulami zakwestionowanymi przez Prezesa UOKiK. Są to postanowienia o następującej treści (wg numeracji w sentencji decyzji):

Ad I.1)

- „*Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie.*” (wpis do Rejestru na podstawie wyroku SOKiK z dnia 31.01.2003 sygn. akt XVII Amc 31/02 pod pozycją 41)

Ad I.2)

- „*W wypadku rezygnacji przez zamawiającego z wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie ewentualnie uniemożliwienie przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, że przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona.*” (wpis do Rejestru na podstawie wyroku SOKiK z dnia 31.01.2003 sygn. akt XVII Amc 31/02 pod pozycją 39)

Ponadto Prezes UOKiK stwierdził, że Przedsiębiorca:

1. stosował w sprzedaży konsumenckiej we wzorcach umowy: „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano – montażowych i remontowych firmy Multidrzew” przepisy art. 556 – 581 k.c., dotyczących rękojmi i gwarancji, zamiast przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm) - co stanowi naruszenie art. 1 ustawy o szczególnych warunkach (...) i art. 627¹ k.c. oraz
2. nie zamieścił we wzorcach umowy: „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano – montażowych i remontowych firmy Multidrzew” informacji wymaganych przez art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm) - tj. określenia terytorialnego zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia (stwierdzenia), że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach (...) do sprzedaży konsumenckiej nie stosuje się przepisów art. 556-581 k.c., co oznacza, że wyłączone są przepisy dotyczące kodeksowej gwarancji i rękojmi, a ich miejsce należy stosować instytucje prawne wprowadzone powołaną ustawą, a mianowicie przepisy dotyczące

niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową (art. 4 i nast. ustawy o szczególnych warunkach (...)) oraz uregulowania odnoszące się do roszczeń z tytułu udzielonej gwarancji. (art. 13 cytowanej ustawy). W przedmiotowej sprawie znaczenie ma również treść art. 627¹ k.c. - odnoszącego się do umów o dzieło - na podstawie którego do umów zawartych w ramach prowadzonej działalności przedsiębiorstwa przyjmującego zamówienie, z osobą fizyczną, która zamawia dzieło, będące rzeczą ruchomą, w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą ani zawodową, stosuje się odpowiednio przepisy o sprzedaży konsumenckiej.

Mając powyższe ustalenia na uwadze Prezes UOKIK zważył, co następuje:

Treść art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie (...) ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy – stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego. Niniejsze postępowanie dotyczy praktyk przedsiębiorcy Krzysztofa Wirchomskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Multidrzew, stosowanego przez przedsiębiorcę wobec nieograniczonego kręgu adresatów, tj. wszystkich zainteresowanych ich treścią aktualnych i potencjalnych klientów przedsiębiorcy, którym - na gruncie art. 4 ust. 12 ustawy o ochronie (...) - przysługuje status konsumenta. Zdaniem Prezesa UOKIK rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy byli klientami powyższego Przedsiębiorcy. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa UOKIK działań przewidzianych w ustawie o ochronie (...). W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy w/w ustawy, a dotyczące jej postępowanie prowadzone było w interesie publicznym.

Krzysztof Wirchomski, prowadzi działalność gospodarczą pod firmą „Multidrzew” Krzysztof Wirchomski w Powroźniku na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, a zatem posiada status przedsiębiorcy na podstawie art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...).

Stosownie do treści art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy”. Aby możliwe było zatem stwierdzenie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niezbędne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

1. działania przedsiębiorcy winny mieć bezprawny charakter, tzn. być sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych a także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami, a jednocześnie
2. działania te muszą naruszać zbiorowe interesy konsumentów.

Odnosząc się do pierwszej z przesłanek art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...), tj. bezprawności działań przedsiębiorcy, stwierdzić należy, iż bezprawność rozumie się jako sprzeczność zachowania danego podmiotu z przepisami prawa oraz zasadami współżycia

społecznego. Chodzi tu mianowicie o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, jako całością. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tzn. niezależnym od wystąpienia szkody, czy zaistnienia zamiaru po stronie podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Podkreślenia wymaga okoliczność, że przepisy w/w ustawy o ochronie (...) nie definiują pojęcia bezprawności działań przedsiębiorcy, na co zwrócił uwagę SOKiK w wyroku z dnia 23.06.2006r. (sygn. akt XVII Ama 32/05), stwierdzając, iż art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie (...) z 15 grudnia 2000r. – którego odpowiednikiem w ustawie o ochronie (...) z dnia 16 lutego 2007r. jest art. 24 ust. 2 – nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw, gdyż dopiero na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem. Niemniej, ustawa o ochronie (...) w jednym przypadku wprost identyfikuje działanie przedsiębiorcy jako bezprawne – mianowicie, działanie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone i wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK, co SOKiK potwierdził w innym wyroku z dnia 25.03.2004r. (sygn. akt XVII Ama 51/03), stwierdzając, że można sformułować samoistną przesłankę bezprawności, jeżeli ustali się, że przedsiębiorca stosował postanowienia wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Zatem wykazanie, że przedsiębiorca wprowadził do obrotu wzorzec umowy zawierający postanowienia o treści już wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych stanowi wystarczającą przesłankę do stwierdzenia bezprawności działania tego przedsiębiorcy.

Odnosząc się do drugiej przesłanki, tj. naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, stwierdzić należy, iż ustawa o ochronie (...) nie definiuje pojęcia zbiorowego interesu konsumentów, stwierdzając jedynie w treści art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. W świetle - powołanego na początku uzasadnienia prawnego niniejszej decyzji - art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie (...) należy przyjąć, że ze zbiorowymi interesami konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne i mogą dotknąć każdego potencjalnego klienta przedsiębiorcy – czyli konsumenta. Stanowisko to potwierdzone zostało również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 12.09.2003r. (sygn. akt I CKN 504/01) stwierdził, iż nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej (obecnie ustawy o ochronie (...)) – przyp. własny UOKiK) można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów. Oceniane w niniejszej decyzji działania Przedsiębiorcy odnoszą się do wszystkich jego aktualnych i przyszłych (potencjalnych) klientów, a zatem dotyczą zbiorowych interesów konsumentów.

Pkt I sentencji

Do stwierdzenia praktyki, określonej w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...) konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca stosuje we wzorcu umownym postanowienia, które zostały wpisane do prowadzonego przez Prezesa UOKiK Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Pokreślenia wymaga, że wzorce umowne

wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ — 479⁴⁵ k.p.c.) dokonuje się niezależnie od tego, czy postanowienia wzorca były, czy też nie były zastosowane przy konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie — SOKiK i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa UOKiK, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych, tj. stosowanych także przez innych przedsiębiorców. Prezes UOKiK może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru, bez względu na to, czy wpis dotyczy tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie, czy też nie. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2.12.2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05) wskazał, że zgodnie z art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 z późn. zm.) praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez ten podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Sąd wskazał też, że naruszenie interesów konsumentów może nastąpić w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne wpisane do rejestru, przy czym wpis do rejestru związany jest z działaniami innych kontrahentów konsumentów. Analogicznie orzekł Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 29.09.2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19.12.2003r. (sygn. akt III CZP 95/03), stwierdził, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Zgodnie ze stanowiskiem SOKiK wyrażonym w wyroku z dnia 25.05.2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04), dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych klauzul. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame. Takie stanowisko zajął także Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 13.07.2006r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a uokik [obecnie art. 24 – przyp. własny UOKiK] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów

innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a ustawy o ochronie (...) znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...).” Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do Rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest m. in. wykazanie że zakwestionowane przez Prezesa UOKIK zapisy wzorców umów pod nazwami: „Umowa”, „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano—montażowych i remontowych firmy Multidrzew” stosowane przez Przedsiębiorcę w ramach zawieranych z konsumentami umów o dzieło w zakresie wykonywania rzeczy ruchomych, są tożsame z postanowieniami uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami SOKIK wymienionymi w niniejszej decyzji i wpisanymi do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Dodatkowo podkreślenia wymaga okoliczność, że wskazane postanowienie abuzywne wpisane do Rejestru oraz będące przedmiotem zarzutu w przedmiotowym postępowaniu, powstały w wyniku prowadzenia działalności budowlano-montażowej, co dodatkowo wzmacnia okoliczność, iż zachodzi tożsamość stosunków prawnych.

Prezes UOKIK uznał postanowienia wskazane w pkt I.1. sentencji decyzji o treści: *„Sądem wyłącznie miejscowo właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wynikać z niniejszej umowy jest Sąd miejscowo właściwy dla siedziby Zleceniodawcy”* oraz *„Wszelkie spory powstałe na tle realizacji postanowień niniejszej umowy będą rozstrzygane przez Strony głównie w drodze polubownej, gdyby pomimo negocjacji Strony nie osiągnęły porozumienia, wówczas wszelkie spory rozstrzygać będzie Sąd właściwy dla siedziby Wykonawcy”* jako tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 41 w brzmieniu: *“Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówieni.”*

Kwestionowane powyżej postanowienia narzucają konsumentowi rozpoznawanie spraw wyłącznie przez sąd właściwy dla siedziby Przedsiębiorcy, który zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie zawsze byłby właściwy miejscowo. Mając na uwadze ogólną właściwość miejscową sądów to zgodnie z art. 27 § 1 k.p.c. powództwo należy wytoczyć przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania. Natomiast właściwość wyłączna dotyczy powództw związanych z roszczeniami z zakresu prawa rzeczowego na nieruchomości, dziedziczenia, w stosunkach między rodzicami, a dziećmi. Kolejno, przepisy dotyczące właściwości przemiennej przewidują możliwość wytoczenia powództwa o ustalenie istnienia umowy, jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jak też odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości, miejsce to powinno być stwierdzone dokumentem. Przepisy te – na mocy art. 31 i nast. k.p.c.- umożliwiają powodowi dokonanie wyboru pomiędzy sądem właściwości ogólnej, a innym sądem oznaczonym w tych przepisach, w zależności, który sąd jest dla niego dogodniejszy. Nie jest zatem dopuszczalne narzucenie właściwości przemiennej przez jedną ze stron stosunku prawnego. Dodatkowo, art. 46 k.p.c. przewiduje możliwość zawarcia tzw. umowy prorogacyjnej. Zgodnie z jego treścią, strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który

według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących wyniknąć w przyszłości z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, będzie wówczas wyłącznie właściwy. W świetle przytoczonego przepisu możliwe jest odejście od generalnego modelu właściwości ogólnej, jednak tylko wtedy, gdy jest to przedmiotem indywidualnego uzgodnienia umownego. Stanowisko to zostało zaakceptowane przez SOKIK, który w licznych wyrokach uznawał za niedozwolone postanowienia zawierające klauzule prorogacyjne, stosowane w obrocie z konsumentami przez przedsiębiorców działających w różnych branżach gospodarki. Jako przykład można wskazać wyroki SOKIK: z dnia 19.04.2004r. (sygn. akt XVII Amc 59/03) uznający za niedozwolone postanowienie o treści: *„Wszelkie spory mogące wyniknąć z tytułu realizacji umowy będą rozstrzygane polubownie, a w razie nie dojścia do porozumienia rozstrzygane przez wydziały cywilne sądu rejonowego właściwego dla miejsca siedziby Biura.”*, z dnia 14.09.2007r. (sygn. akt XVII Amc 119/07) uznający za niedozwolone postanowienie o treści *„Wszelkie spory mogące wynikać w związku z realizacją umowy podlegają rozstrzygnięciu przez Sąd właściwy miejscowo dla organizatora turystyki.”*, z dnia 23.11.2006r. (ygn. akt XVII Amc 156/05) *„Spory wynikające z wykonania tej umowy rozstrzygać będzie Sąd właściwy dla siedziby spółki.”* z dnia 15.09.2007r. (sygn. akt XVII Amc 118/05) *„par. 5 D ust. 4 c - Właściwym do rozpoznania sporów z niniejszej umowy jest Sąd miejscowo właściwy ze względu na siedzibę Inwestora.”* oraz z dnia 20.05.2008r., sygn. akt XVII Amc 107/07) *„Ewentualne spory wynikłe w związku z realizacją niniejszej umowy będą rozstrzygane przez Sąd rzeczowo właściwy dla siedziby Activ Investment”*. Z tych też względów Prezes UOKIK uznał zakwestionowane postanowienia za tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, mimo pewnych odmienności wynikających z różnic w sformułowaniu i użytych zwrotów porównywanych klauzul.

Również postanowienie wskazane w pkt I.2. sentencji decyzji o treści: *„Za odstąpienie Zamawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie firmy MULTIDRZEW lub nie wywiązania się przez Zamawiającego z terminów płatności lub terminów zatwierdzenia dokumentacji wpłacona zaliczka przepada na rzecz Wykonawcy”* jest w ocenie Prezesa UOKIK tożsame z postanowieniem wpisanym do rejestru pod pozycją 39 o treści: *„W wypadku rezygnacji przez zamawiającego z wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie ewentualnie uniemożliwienie przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, że przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona.”*

W ocenie Prezesa UOKIK, w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy do rozliczeń pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem powinien znaleźć zastosowanie art. 395 § 2 k.c., zgodnie z którym to, co strony już świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba, że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu. Za świadczone usługi należy się drugiej stronie odpowiednie wynagrodzenie. W sposób zbliżony problem rozliczeń normują przepisy k.c. dotyczące umowy o dzieło. Świadczenie konsumenta w postaci zaliczki jest świadczeniem pieniężnym, którego zwrot jest możliwy, natomiast Przedsiębiorca przed przystąpieniem do realizacji dzieła (zamówienia) nie świadczy żadnej usługi na rzecz konsumenta, a zatem odmowa zwrotu uiszczonej zaliczki jest nieuzasadniona w świetle powołanego przepisu i sprzeczna z dobrymi obyczajami. Również wyłączenie możliwości zwrotu zaliczki lub jej części, jeżeli konsument odstępuje od umowy po przystąpieniu Przedsiębiorcy do realizacji zamówienia należy uznać za naruszające interesy konsumentów i dobre obyczaje. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, w której wartość wykonanej do otrzymania oświadczenia o odstąpieniu części dzieła jest niższa od wysokości zaliczki wpłaconej przez konsumenta. Bezsporny jest zatem brak ekwiwalentności wzajemnych świadczeń Przedsiębiorcy i konsumenta, co jednoznacznie dowodzi, iż takie uregulowanie

wzajemnych obowiązków przez Przedsiębiorcę – korzystającego z przewagi kontraktowej – jest sprzeczne z dobrymi obyczajami. Zastrzeżenie we wzorcu umowy postanowienia przewidującego przepadek zaliczki na rzecz Przedsiębiorcy w przypadku odstąpienia zamawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie Przedsiębiorcy należy uznać za klauzulę abuzywną w rozumieniu art. 385³ § 12 k.c. Zgodnie bowiem z tym przepisem niedozwolonym postanowieniem umownym jest postanowienie, które wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonych zapłaty za świadczenie nie spełnione w części lub w całości, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania. Zapis ten może naruszać dodatkowo zasadę ekwiwalentności stron umowy, bowiem może przysparzać Przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści finansowe w razie odstąpienia od umowy po jej podpisaniu, a przed przystąpieniem do wykonania dzieła. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w wyrokach SOKiK, które dotyczą także innych branż, np. z dnia 4.08.2004r. (XVII Amc 46/03) „*W przypadku rezygnacji z nauki w terminie przed rozpoczęciem zajęć, zwrot wniesionych opłat nie przysługuje*”, z dnia 12.01.2005r. (XVII Amc 13/04) „*Po zamknięciu list lub rozpoczęciu zajęć, Szkoła nie zwraca opłat wniesionych bez względu na przyczynę rezygnacji, na co zgadza się słuchacz podpisując oświadczenie przy pierwszej wpłacie*” oraz z dnia 17.11.2005r. (sygn. akt: XVII Amc 56/05) „*W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego, zaliczka przepada na rzecz Przyjmującego zamówienie w całości*”. Z tych też względów Prezes UOKiK uznał zakwestionowane postanowienia za tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, mimo pewnych różnic semantycznych porównywanych klauzul.

Z ustaleń dokonanych w niniejszej decyzji wynika, że Przedsiębiorca zaprzestał stosowania dotychczasowych wzorców umów, albowiem wprowadził on nowe wzorce umów, w których zamieszczone zostały zmienione postanowienia umowne, uwzględniający zastrzeżenia Prezesa UOKiK. Zmiany zostały wprowadzone przez Przedsiębiorcę dwuetapowo do obrotu z konsumentami. W dniu 16.02.2011r. została zawarta pierwsza umowa w oparciu o wzorzec, z którego wyeliminowano postanowienie uprawniające Przedsiębiorcę do zatrzymania zaliczki, tj. wskazane w pkt I.2. sentencji decyzji. Natomiast w dniu 31.05.2011r. Przedsiębiorca wprowadził nowy wzorzec uwzględniający już wszystkie zastrzeżenia Prezesa UOKiK, w tym zawierający zmienioną klauzulę prognozyjną. Powyższe okoliczności zaniechania zastały udowodnione przez Przedsiębiorców załączonymi kopiami umów zawartych z konsumentami, a zatem za datę zaniechania należy przyjąć odpowiednio daty:

- 31.05.2011r. – w odniesieniu do praktyk wskazanych w pkt I.1. sentencji decyzji oraz
- 16.2.2011r. – w odniesieniu do praktyki wskazanej w pkt I.2. sentencji decyzji.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zgodnie z którymi Przedsiębiorca naruszył zbiorowe interesy konsumentów oraz okoliczność, iż: Przedsiębiorca opracował i wprowadził nowe wzorce umowy do stosowania w obrocie z konsumentami, nie zawierające kwestionowanych postanowień, orzeczono jak w pkt I sentencji.

Pkt II sentencji

Kolejny zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów postawiony Przedsiębiorcy dotyczy naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez brak zamieszczenia we wzorcach umowy pod

nazwami: „Umowa o dzieło” i „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” postanowienia określające zasięg terytorialny udzielonej gwarancji oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.

Do stwierdzenia praktyki o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 w/w ustawy o ochronie (...) konieczne jest wykazanie, iż działanie Przedsiębiorcy – polegające na nie zamieszczeniu w karcie gwarancyjnej informacji koniecznych do określenia zakresu ochrony gwarancyjnej oraz dochodzenia roszczeń z gwarancji narusza obowiązek zawarty w art. 13 ust 4 w/w ustawy o szczególnych (...). Nabywcami towarów produkowanych i sprzedawanych wykonywanych przez Przedsiębiorcę są także konsumenci, tj. osoby fizyczne dokonujące czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą i zawodową. Skutkuje to zastosowaniem przepisów powołanej ustawy o szczególnych (...), która nakłada na przedsiębiorców działających w obrocie z konsumentami rygorystyczne obowiązki w zakresie informowania konsumentów oraz odpowiedzialności za towar. Obowiązek należytego informowania konsumentów został doprecyzowany w art. 2 i 3 ustawy o szczególnych (...), które zobowiązują sprzedawcę do udzielenia kupującemu jasnych, zrozumiałych i niewprowadzających w błąd informacji, wystarczających do prawidłowego i pełnego korzystania ze sprzedanego towaru konsumpcyjnego i informacji o jego cenie oraz w art. 13 ust. 4 tej ustawy, który nakłada obowiązek zamieszczenia w dokumencie gwarancyjnym podstawowych danych potrzebnych do dochodzenia roszczeń z gwarancji, w tym w szczególności nazwy i adresu gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej, czasu trwania i terytorialnego zasięgu ochrony gwarancyjnej. Ponadto powinno być w nim zawarte stwierdzenie, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową. Przepisy te mają charakter przepisów bezwzględnie obowiązujących (*iuris cogentis*), co oznacza, że obowiązki informacyjne określone w nich określone nie mogą zostać wyłączone lub ograniczone poprzez faktyczne działanie przedsiębiorców, którzy nie zamieszczają wymaganych informacji w dokumentach gwarancyjnych.

W rozważanym przypadku, brak tych informacji – a zwłaszcza brak określenia terytorialnego zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia (stwierdzenia), że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową - skutkuje nie tylko naruszeniem ustawowego obowiązku, ale także rażąco narusza prawo konsumenta do pełnej i prawdziwej informacji. Na skutek bowiem działań Przedsiębiorcy – tj. profesjonalnego uczestnika rynku – konsument, który jest lub może być w stosunkach gospodarczych z tym Przedsiębiorcą, pozbawiony zostaje informacji które są dla niego istotne, albowiem określają terytorialny zakres ochrony gwarancyjnej oraz mogą wprowadzić w błąd co do przysługujących mu roszczeń. A zatem, skoro Przedsiębiorca w pełni suwerennie podjął decyzje o udzieleniu gwarancji na produkowane przez siebie towary, powinien był dołożyć należytej staranności, aby treść opracowanego przez niego dokumentu gwarancyjnego była zgodna z obowiązującymi przepisami, a zwłaszcza żeby spełniała wymogi informacyjne określone w art. 13 ust 4 w/w ustawy o szczególnych (...). W konsekwencji brak informacji wymaganych powołanym przepisem stanowi nie tylko naruszenie ustawowego obowiązku wynikającego wprost z tego przepisu, ale także jest naruszeniem obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej określonego w art. 24 ust 1 i 2 pkt 2 w/w ustawy o ochronie (...).

Z ustaleń dokonanych w niniejszej decyzji wynika, że Przedsiębiorca zaprzestał stosowania dotychczasowych wzorców umów, albowiem w dniu 30.06.2011.r przedłożył on do akt sprawy wzorzec umowny pod nazwą: „*Karta Gwarancyjna Multidrzew Krzysztof Wirchowski*”, który został wprowadzony do obrotu z konsumentami. Wzorzec ten zawierał wszystkie - wymagane prawem - elementy niezbędne do dochodzenia roszczeń z gwarancji, w tym dane przedsiębiorcy, czas trwania, zasięg terytorialny oraz stwierdzenie, że gwarancja na sprzedany towar nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień Zamawiającego wynikających z niezgodności towaru z umową. Uwzględniając okoliczność, że umowy o świadczenie usług nie są umowami ciągłymi, a okres ich realizacji od momentu zawarcia jest stosunkowo krótki, co w konsekwencji powoduje, iż w większości przypadków zostały one wykonane, stwierdzić należy, że zaniechanie stosowania praktyki, o której mowa także w pkt. III nastąpiło wraz z wprowadzeniem do obrotu zmienionego wzorca karty gwarancyjnej. Powyższe okoliczności zaniechania zastały udowodnione przez Przedsiębiorcę, a zatem za datę zaniechania należy przyjąć 30.06.2011r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zgodnie z którymi Przedsiębiorca naruszył zbiorowe interesy konsumentów oraz okoliczność, iż: Przedsiębiorca opracował i wprowadził do stosowania w obrocie z konsumentami wzorzec umowny pod nazwą: „*Karta Gwarancyjna Multidrzew Krzysztof Wirchowski*”, zawierający wszystkie - wymagane prawem - elementy niezbędne do dochodzenia roszczeń z gwarancji, orzeciono jak w pkt II sentencji.

Pkt III sentencji

Nie znalazł natomiast potwierdzenia zarzut stosowania przez Przedsiębiorcę w umowach z konsumentami we wzorcach umów pod nazwą: „*Umowa o dzieło*” oraz „*Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew*” przepisów art. 556 - 581 k.c., dotyczących rękojmi i gwarancji, zamiast przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) - tj. naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 w/w ustawy o ochronie (...) w związku z art. 1 ustawy o szczególnych warunkach (...) i art. 627¹ k.c.

Bezsporne jest, że nabywcami towarów produkowanych i sprzedawanych wykonywanych przez Przedsiębiorcę są m.in. konsumenci, tj. osoby fizyczne dokonujące czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą i zawodową. Skutkuje to zastosowaniem przepisów powołanej ustawy o szczególnych (...), która zawiera własne, autonomiczne regulacje dotyczące trybu składania reklamacji przez konsumentów oraz ich rozpatrywania przez przedsiębiorców. Zatem przepisy ustawy – jako *lex specialis* – znajdują zastosowanie w obrocie konsumenckim w miejsce art. 556 - 581 k.c., dotyczących rękojmi i gwarancji, co zresztą potwierdza ustawa w art. 1 ust. 4. Przepis ten bowiem stanowi, że „do sprzedaży konsumenckiej nie stosuje się przepisów art. 556-581 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - *Kodeks cywilny*”. Także art. 627¹ k.c. - mający zastosowanie do działalności wykonywanej przez Przedsiębiorcę – nakazuje do umowy zawartej, w zakresie działalności przedsiębiorstwa przyjmującego zamówienie, z osobą fizyczną, która zamawia dzieło, będące rzeczą ruchomą, w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą ani zawodową, stosować odpowiednio przepisy o sprzedaży konsumenckiej.

Z ustaleń dokonanych w przedmiotowym postępowaniu, że Przedsiębiorca zawarł w w/w wzorcach umowy postanowienia regulujące uprawnienia konsumentów (zamawiających) z tytułu udzielonej przez niego gwarancji, a w art. 8 wzorca „Umowa o dzieło” wprowadził zapisy o rękojmi. Ponadto we wzorcu „Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy Multidrzew” zamieścił odesłanie w sprawach nieuregulowanych w umowie do przepisów k.c. Natomiast art. 10 wzorca „Umowy o dzieło” posiadał następującą treść: „Jeżeli którekolwiek z postanowień Umowy okaże się bezskuteczne lub nieważne albo jeśli Umowa zawiera luki, nie będzie to wywierać wpływu na ważność i skuteczność samej Umowy. W miejsce postanowień nieważnych oraz w sprawach nie uregulowanych Umową obowiązywać będą odpowiednio ogólnie obowiązujące przepisy prawa, w tym w szczególności odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego,~ odpowiadające sensowi i celowi Umowy, tak aby zastąpiły komplementarnie postanowienia nieważne, bezskuteczne lub nie uregulowane.”

Szczegółowa analiza powyższych zapisów umowy prowadzi do wniosku, że Przedsiębiorca nie zawarł w analizowanych wzorcach umowy zapisów, które *expressis verbis* odwoływałyby się do art. 556 - 581 k.c., dotyczących rękojmi i gwarancji, lecz zamieścił ogólne odesłanie do powszechnie obowiązujących przepisów, w tym k.c. W szczególności treść art. 8 wzorca „Umowa o dzieło” dotyczący m.in. rękojmi jest niwelowana klauzulą z art. 10 wzorca. Należy bowiem mieć na uwadze okoliczność, że przy wykładni zapisów przedmiotowych wzorców umowy pierwszeństwo zastosowania – przed ich postanowieniami – będą miały bezwzględnie obowiązujące przepisy ustawy o szczególnych warunkach (...) oraz art. 627¹ k.c., które wyłączają stosowanie kodeksowych przepisów dotyczących kodeksowej gwarancji i rękojmi.

Stosownie do treści art. 83 ustawy o ochronie (...) do postępowania przed Prezesem UOKiK . w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie, stosuje się przepisy k.p.a. Zgodnie z art. 105 k.p.a., jeżeli postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. W świetle stanowiska doktryny bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie co do jej istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracji. (vide: B. Adamiak, J. Borkowski, „Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz” C.H. BECK 1996, str. 462). Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 24.04.2003r. (sygn. akt III SA 2225/01) podniósł, że bezprzedmiotowość postępowania oznacza brak któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, skutkującego tym, iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Jest to orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia.

W przedmiotowej sprawie przesłankami umorzenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w zakresie tego zarzutu, przemawiającą za jego bezprzedmiotowością jest brak bezprawności działania Przedsiębiorcy. Mając na uwadze ustalenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz fakt, że ustawa o ochronie (...) nie zawiera przepisów, które należałoby zastosować w powyższych okolicznościach (w sprawie nie wystąpiły przesłanki, które nakazywałyby umorzenie postępowania w trybie art. 75 ustawy), orzeczono jak w pkt III sentencji.

Pkt IV sentencji

Zgodnie z art.106 ust.1 pkt.4 ustawy o ochronie (...), Prezes UOKIK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w/w kara ma charakter fakultatywny, a zatem do Prezesa UOKIK należy - w ramach uznania administracyjnego - decyzja w sprawie zasadności nałożenia kary pieniężnej w danej sprawie. Wprawdzie ustawa o ochronie (...) nie zawiera katalogu przesłanek, od których uzależniona jest decyzja o nałożeniu kary, jednakże w jej art. 111 zostało wskazane, że ustalając wysokość kary Prezes UOKIK winien wziąć pod uwagę w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Ustalając wysokość kary pieniężnej w decyzjach stwierdzających naruszenie zakazów określonych w ustawie o ochronie (...), należy zatem uwzględnić wagę tego naruszenia, rozmiar skutków stosowanej praktyki ograniczającej konkurencję, bądź praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, jak również zaistniałe okoliczności obciążające i łagodzące.

W niniejszej sprawie zostało udowodnione, iż doszło do naruszenia przez Przedsiębiorcę określonego w art. 24 ustawy o ochronie (...) zakazu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, w sposób określony w pkt I i II sentencji decyzji. Przy czym charakter i uciążliwość tego naruszenia uzasadniają nałożenie na Przedsiębiorcę kary pieniężnej. Podkreślenia wymaga, że naruszenia przez przedsiębiorców przepisów ustawy może nastąpić zarówno umyślnie (tj., gdy przedsiębiorca miał taki zamiar), jak też i nieumyślnie (tj., gdy przedsiębiorca nie miał na celu podejmowania działań sprzecznych z przepisami tej ustawy). Natomiast kara pieniężna - zgodnie z cytowanym wyżej przepisem art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...) - może zostać nałożona także w przypadku, gdy przedsiębiorca „choćby nieumyślnie” dopuścił się określonego jej przepisami zakazanego działania. Oznacza to, że kara pieniężna może być nałożona także w przypadku, gdy po stronie przedsiębiorcy nie będzie występował element winy, rozumiany jako świadomość bezprawności jego zachowania. Nakładając karę pieniężną, Prezes UOKIK wziął pod uwagę konieczność ustalenia, czy określone w tym przepisie naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. Z tego względu, Prezes UOKIK wziął pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, które wskazywać mogą na nieumyślny charakter naruszenia przez Przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Opisane w niniejszej decyzji działania - podejmowane przez Przedsiębiorcę w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej - powinny być mu się kojarzyć z nieuchronnością naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Należy jednak przyznać, że w zgromadzonym materiale dowodowym nie ma jednoznacznych dowodów wyraźnej intencji Przedsiębiorcy naruszenia tych interesów. Zebrane w trakcie niniejszego postępowania informacje mogą zatem wskazywać na wspomniane wyżej nieumyślne działanie Przedsiębiorcy. Pomimo tego – jak już wcześniej sygnalizowano - samo stwierdzenie nieumyślności zakwestionowanej praktyki daje podstawę do nałożenia na Przedsiębiorcę kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...).

Kara nakładana przez Prezesa UOKIK na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu

naganności ocenianego zachowania. Przedsiębiorca, jako profesjonalista powinien wiedzieć, że określając warunki umowne nie może stosować klauzul uznanych za abuzywne, ani w żaden inny sposób godzić w interesy konsumentów. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. W opinii Prezesa UOKIK należy podkreślić aspekt edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstraszącą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

Wg złożonego przez Przedsiębiorcę oraz zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2010 PIT-36L jego przychód stanowiący podstawę naliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2010r. wyniósł 3.404.345 zł. Stosownie do treści przepisu art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...), maksymalna kara nakładana na przedsiębiorcę może stanowić 10 % jego przychodów, co w niniejszej sprawie daje kwotę 340.434 zł.

Ustalenie wysokości kar pieniężnych w analizowanej sprawie ma charakter wieloetapowy, co spowodowane jest zaistnieniem licznych okoliczności mających wpływ na ich wysokość. Ustalając wymiar kar pieniężnych w pierwszej kolejności Prezes UOKIK dokonał oceny wagi stwierdzonych praktyk i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych wyliczeń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wymiar kar – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej. W powyższym kontekście wzięto pod uwagę, iż naruszenie przez Przedsiębiorcę zbiorowych interesów konsumentów polega na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych, wpisanych do publicznie i powszechnie dostępnego rejestru niedozwolonych postanowień umownych, prowadzonego przez Prezesa UOKIK oraz naruszeniu interesów konsumentów, w tym naruszeniu obowiązków informacyjnych. Prezes UOKIK zważył również, że w wyniku analizowanego zachowania Przedsiębiorców pozycja kontraktowa konsumentów została osłabiona, jednakże wpływ, jaki na uprawnienia konsumentów miały poszczególne naruszenia należało przeanalizować oddzielnie dla każdego postanowienia sentencji.

- pierwsza z kar dotyczy stosowania niedozwolonych postanowień umownych wymienionych w punktach: I.1. i I.2. . Zapisy te regulują zagadnienia, które mogły w rzeczywistości odnosić się do niektórych konsumentów, z uwagi na to, że dotyczą wprowadzenia klauzuli prorogacyjnej korzystnej dla Przedsiębiorcy oraz niekorzystnych dla konsumentów zasad rozliczenia w przypadku rozwiązania umowy. Powyższe zapisy wprowadzone przez Przedsiębiorcę są korzystne wyłącznie dla niego i mogły wpłynąć w sposób negatywny na interes tych konsumentów, którzy zawarli umowy z tym Przedsiębiorcą, a następnie popadli z nim w spór sądowy lub rozwiązyali umowę. Klauzule wymienione w tej grupie postanowień należy zakwalifikować jako istotne regulacje umowy, których zastosowanie - po zaistnieniu określonych w nich okoliczności - mogło doprowadzić do niekorzystnych skutków po stronie zainteresowanych konsumentów. Uwzględniając powyższe, wskazane postanowienia należało zaklasyfikować, jako zapisy względnie dotkliwe dla konsumentów o stosunkowej szkodliwości. Jednocześnie uwzględnić także należy, że ich stosowanie mogło rodzić zagrożenie dla wszystkich konsumentów, związanych postanowieniami warunków uczestnictwa, lecz jedynie w niektórych przypadkach mogły one znaleźć faktyczne zastosowanie. Rozważane w tym zakresie zachowanie Przedsiębiorcy

więzało się z działalnością dotyczącą rozpowszechnionych usług, co powodowało, że tym większa ilość osób mogła być zagrożona wskutek jego oddziaływania. Jednocześnie stwierdzić należy, że ujawniały się one na rynku, na którym występuje wielość podmiotów oferujących swe usługi, co powodowało, że konsumenci mieli znaczną swobodę przy wyborze kontrahenta i oferty. A zatem, choć usługi stolarsko-budowlane nie należą do usług, z których konsumenci korzystają w sposób powszechny, to biorąc pod uwagę możliwość wyboru innej oferty, stopień zagrożenia rozważanymi praktykami należało ocenić jako umiarkowany. Podczas dokonywania oceny wagi naruszenia uwzględniono także okres stosowania kwestionowanych postanowień wynoszący powyżej 1 roku, co musiało wpłynąć na podwyższenie wymiaru kary. Podsumowanie wagi stwierdzonych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów pozwoliło Prezesowi UOKIK na ustalenie, iż łącznie waga naruszeń stosowanych przez Przedsiębiorcę w przedmiotowej sprawie, kształtuje się na poziomie 0,12% przychodów osiągniętych przez Przedsiębiorcę w 2010r. Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie występowały okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Niewątpliwie okolicznością obciążającą jest ogólnopolski zasięg naruszenia, co potwierdzają dane adresowe konsumentów, którzy zawarli umowy z Przedsiębiorcą, co skutkuje podwyższeniem kwoty bazowej o 20%. Okolicznościami łagodzącymi, które wystąpiły w niniejszej sprawie, są: zaniechanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyki opisanej w pkt. I. niniejszej decyzji, oraz aktywne jego współdziałanie z Prezesem UOKIK w toku postępowania, polegające na udzielaniu bez zwłoki wyjaśnień i dostarczaniu z własnej inicjatywy informacji, dotyczących kolejnych zmian we wzorcach umowy oraz aneksowania zawartych umów. Suma okoliczności łagodzących skutkuje obniżeniem kwoty bazowej o 50%. Całokształt tych okoliczności łagodzących i obciążających skutkuje obniżeniem kwoty bazowej o 30%. Obliczona w ten sposób kara pieniężna z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy o ochronie (...) w zakresie opisanym w pkt. I.1. i I.2. sentencji decyzji została określona w wysokości 3.336 zł (słownie: trzy tysiące trzysta trzydzieści sześć), co stanowi 0,098% przychodu Przedsiębiorcy i oraz 0,98% maksymalnego wymiaru kary.

- druga z kar dotyczy naruszenia obowiązków informacyjnych polegającego na braku określenia terytorialnego zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia (stwierdzenia), że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, stwierdzonego w pkt II sentencji decyzji. Wskazane naruszenie należało zaklasyfikować, jako niezbyt dotkliwe dla konsumentów o umiarkowanej szkodliwości, a zatem stopień zagrożenia rozważanymi praktykami należało ocenić jako umiarkowany. Podczas dokonywania oceny wagi naruszenia uwzględniono także okres stosowania praktyki wynoszący powyżej 1 roku oraz fakt, że była ona stosowana na etapie zawierania kontraktu z wpływem na jego wykonanie, co musiało wpłynąć na podwyższenie wymiaru kary. Ostatecznie podsumowanie wagi stwierdzonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów pozwoliło Prezesowi UOKIK na ustalenie, iż waga naruszenia popełnionego przez Przedsiębiorcę w tym zakresie, kształtuje się na poziomie 0,2% przychodów osiągniętych przez niego w 2010r. Po ustaleniu kwoty bazowej przystąpiono do analizy, czy w niniejszej sprawie występowały okoliczności łagodzące i obciążające, które mogłyby mieć wpływ na wymiar kary. Okolicznością łagodzącą, która wystąpiła w niniejszej sprawie, jest zaniechanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyki opisanej w pkt. III. niniejszej decyzji oraz aktywne jego współdziałanie z Prezesem UOKIK w toku postępowania,

polegające na udzielaniu bez zwłoki wyjaśnień i dostarczaniu z własnej inicjatywy informacji, dotyczących kolejnych zmian we wzorcach umowy oraz aneksowania zawartych umów, co skutkuje obniżeniem kwoty bazowej o 50%. Okolicznością obciążającą jest natomiast ogólnopolski zasięg naruszenia, co skutkuje podwyższeniem kwoty bazowej o 20%. Całokształt tych okoliczności łagodzących i obciążających skutkuje obniżeniem kwoty bazowej o 30%. Obliczona w ten sposób kara pieniężna z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...) w zakresie opisanym w pkt. II sentencji decyzji została określona w wysokości 4.766 zł (słownie: cztery tysiące siedemset sześćdziesiąt sześć), co stanowi 0,14% przychodu Przedsiębiorcy i oraz 1,4% maksymalnego wymiaru kary.

Nakładając niniejszą decyzją kary pieniężne za naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...), Prezes UOKIK wziął pod uwagę, że mają one charakter prewencyjny (mają zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać do naruszania prawa) oraz represyjny (nakładane są za naruszenie ustawowych zakazów), zaś zagrożenie nimi, czyli potencjalna możliwość nałożenia kary przez Prezesa UOKIK, nadaje im charakter dyscyplinujący (vide: wyrok SN z dnia 7.04.2004r., sygn. akt: III SK 31/04). Biorąc od uwagę powyższe łączna kara pieniężna nałożona na Przedsiębiorcę jest adekwatna do okresu, stopnia oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Decydując o nałożeniu kary pieniężnej i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie wyżej opisane okoliczności. Orzeczona kara powinna również stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak, aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanej sankcji oraz wyrazić nadzieję, że odniesie ona spodziewany skutek na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstraszającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku. Z tych też względów orzeczono jak w pkt IV sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie (...) karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawie: **NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie (...) Prezes UOKIK rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Natomiast w myśl art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie (...) jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKIK stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Analogicznie - stosownie do treści przepisu art. 264 § 1 k.p.a. - jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Do kosztów postępowania – zgodnie z art. 263 § 1 k.p.a. - zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Postępowanie w sprawie stosowania przez praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes UOKIK stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...). Kosztami postępowania są wydatki związane z

korespondencją prowadzoną przez Prezesa UOKIK ze stroną i w związku z tym postanowiono obciążyć Przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 28,15 zł (słownie: dwadzieścia osiem złotych piętnaście groszy). Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: **NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000** w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie (...) w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Krakowie (31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5).

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie II niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie (...) oraz art. 479³² § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy o ochronie (...), przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Krakowie (31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5).

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Otrzymują:

1 x Adw. Marian Nizioł, Biuro Adwokackie G.Hellmann M. Nizioł, Al. Jana Pawła II 61/160, 01-031 Warszawa
1 x a/a